

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Z činnosti JČMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 6 (1961), No. 4, 240--245

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/139911>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1961

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Z ČINNOSTI JČMF

I. kurs pro učitele fyziky 2. cyklu v Brně

Ve dnech 30. ledna až 3. února 1961 uspořádala pobočka JČMF v Brně s ústavy pro další vzdělávání učitelů v Brně, Gottwaldově a Jihlavě I. kurs pro učitele fyziky 2. cyklu. Pobočka Jednoty se starala o sestavení a zajištění přednášek, ústavy pro další vzdělávání učitelů o nábor účastníků z řad učitelů, jejich ubytování a stravování. Vedením kursu byl pověřen s. *Rostislav Košťál*, profesor Vysokého učení technického v Brně. O práce příslušející ústavům pro další vzdělávání učitelů se staral s. *Jaromír Maláč*, referent pro matematiku a fyziku při ÚDVU v Brně.

Za hlavní témata pro I. kurs byly zvoleny základní partie z atomistiky a z polovodičů. Atomistika byla zastoupena 8hod. přednáškou s. *Václava Trunečka* (přírodovědecká fakulta UJEP) „Fyzika atomového obalu“ a 8hod. přednáškou s. *Ladislava Dvořáka* (VAAZ) „Fyzika atomového jádra“. O základech fyziky polovodičů přednášel s. *František Šuráň* (VUT Brno) a na jeho přednášku navazoval 2hod. přednáškou „Fotoelektrické jevy v polovodičích“ a 2hod. přednáškou „Základy technologie polovodičů“ s. *Zdeněk Dragoun* (VAAZ).

Vedle těchto přednášek seznámili se účastníci s pracemi konanými na přírodovědecké fakultě. Zde referoval s. *Václav Truneček* o jednopólových vysokofrekvenčních výbojích, s. *Vladimír Prokeš* seznámil účastníky s elektronovým mikroskopem a s. *Bohumír Vlach* předvedl práce týkající se topografie povrchu krystalu. V dalších experimentálních ukázkách předvedl s. *Zdeněk Dragoun* (VAAZ) pokusy ke své přednášce.

Kromě toho byly v kurse zastoupeny tři dvouhodinové metodické přednášky, v nichž s. *Bohumír Vlach* (přírodovědecká fakulta) předvedl pokusy o interferenci světla, s. *Josef Konrád* (přírodovědecká fakulta) pokusy z vlnění a akustiky a s. *Rostislav Košťál* (VUT Brno) promluvil o zkušenostech a tématech fyzikální olympiády.

Kursu se zúčastnilo 55 účastníků; z nich byli ve věku do 25 let 4 účastníci, od 26 do 30 let 12 účastníků, od 31 do 40 let 7 účastníků, od 40 do 50 let 11 účastníků, od 51 do 55 let 16 účastníků a starších 55 let 5 účastníků.

Aprobaci z fyziky pro 3. stupeň mělo 38 účastníků, aprobaci pro 3. stupeň, ale bez aprobace z fyziky pro 3. stupeň (např. Chmí, MG), 9 účastníků a aprobaci jen pro 2. stupeň 8 účastníků. Z plně aprobovaných 38 účastníků mělo 19 aprobaci před r. 1945 a 19 po r. 1945.

Podle působnosti bylo účastníků

z JSS, DSS, apod.	s plnou aprobací	29, bez aprobace F pro 3 st.	8,
z PŠ, HŠ, ZŠ	s plnou aprobací	6, bez aprobace F pro 3 st.	5,
z OSS, učňovských škol atd.	s plnou aprobací	3, s aprob. pro 2. st.	4.

V závěrečné diskusi byla účastníky velmi kladně hodnocena odborná úroveň i metodická stránka přednášek a velmi příznivě hodnocena organizace kursu. Bylo vyjádřeno přání, aby tyto kursy pravidelně pokračovaly.

Rostislav Košťál

Zprávy z poboček

České Budějovice

Dne 27. ledna 1961 uspořádala pobočka spolu s KPÚ diskusi k osnovám fyziky na 2. cyklu. Připomínky účastníků se týkaly hlavně počtu hodin přidělených jednotlivým tématům. Odpoledne přednášel po skončení diskuse s. *Luděk Pekárek*, ředitel Fyzikálního ústavu ČSAV v Praze, na téma „Fyzika plazmatu“. Vysvětlil podrobné podmínky vzniku plazmatického stavu látky. Ukázal cesty, po nichž se bere výzkum při získávání velkých energií, jeho úspěchy i nedostatky. Po přednášce se rozvinula živá diskuse.

Zajímavá a informativně cenná byla přednáška s. *Milose Jelínka*, ústředního inspektora matematiky a fyziky z MŠK, na téma „Vyučování matematice v zahraničí“. Přednáška se konala dne 21. 2. 1961 v Jindřichově Hradci a dne 22. 2. 1961 v Čes. Budějovicích. Celkem ji vyslechno přes 100 posluchačů. (O některých poznatech s. Jelínka se diskutovalo ještě na výroční schůzi dne 15. března 1961.)

Dne 1. března 1961 přednášel v Jindřichově Hradci s. *Kamil Kraus*, profesor průmyslové školy stavební v Čes. Budějovicích, na téma „Feromagnetismus“.

Dne 15. března 1961 se konala výroční schůze pobočky, na níž seznámil s. *Kamil Kraus* posluchače s praktickým použitím polarografu. Potom podal jednatel zprávu o činnosti a hospodaření pobočky v posledním období. Činnost pobočky se projevovала zejména v přednáškách. Bylo jich celkem 12 (zprávy o nich byly průběžně uveřejňovány v Pokrocích), mimoto 4 pracovní schůze, jejichž hlavním námětem byla diskuse o návrhu osnov matematiky a fyziky. Výborových schůzí bylo za tuto dobu (tj. minulý rok) 5. Na nich jsme projednávali vždy hlavně program na příští čtvrtletí. Pracovní kroužky matematiky a fyziky, jež byly na začátku funkčního období odstupujícího výboru vytvořeny, nerovinně činnost. V dalším bodu programu výroční členské schůze podali zprávu o průběhu I. kola předsedové KVMO a KVFO. Celkem kladně byly hodnoceny pracovní přednášky, které pořádala pobočka pro účastníky matematické olympiády v těchto střediscích: Čes. Budějovice, Pelhřimov, Strakonice, Tábor a Vodňany.

Nato se konaly volby nového výboru pobočky. Kandidátku připravila volební komise na schůzi rozšířeného výboru dne 15. února 1961; účastníky výroční schůze byla jednomyslně schválena.

Zvoleni byli: předseda *Konrád Hofman*, odborný asistent PI v Čes. Budějovicích, místo předseda *Jiří Rybák*, učitel střední všeobecné vzdělávací školy v Jindřichově Hradci, jednatel *František Vejsada*, učitel všeobecně vzdělávací střední školy v Čes. Budějovicích, členové výboru *Rudolf Oehlář*, *František Homolka* a *Ivana Dvořáková*. Knihovnu povede nadále s. *Fušeik* za pomoci s. *Ladislava Fencla*.

Na závěr jsme projednali rámcový plán činnosti v příštím roce a zejména program oslav 100. výročí JČMP v naší pobočce.

František Vejsada

Gottwaldov

Dne 7. února uspořádala pobočka ve spolupráci s Ústavem pro další vzdělání učitelů při PI v Gottwaldově přednášku pro učitele matematiky škol 2. cyklu. Přednášel s. *Karel Hruša* na téma „Neúplná čísla“. Ukázal, že neúplné číslo je vlastně interval a pravidla o počítání s neúplnými čísly jsou vlastně pravidla o počítání s intervaly. V závěru ukázal na několika příkladech, jak se počítání s neúplnými čísly užije ve středoškolské matematice. Po přednášce byla živá diskuse. Zúčastnilo se jí 28 učitelů.

Dne 1. března se konal celodenní seminář pro učitele fyziky škol 2. cyklu, věnovaný otázkám automatizace. Na téma „Automatizace v průmyslu“ přednášel s. *František Havlík*, nositel Řádu práce, skupinový konstruktér Závodů přesného strojírenství v Gottwaldově. Nejprve naznačil metody, jimiž jsou řešeny náročné požadavky techniky (tvářenství explozí, přesné lití metodou vytavitelných modelů, moderní metody kování za studena). Vložil termín „dědičnost součástí“ jako předpoklad pro ekonomickou automatizaci. Dalšími předpoklady jsou unifikace, typizace a normalizace. Při řešení těchto úkolů pomáhá věda — rentgenoskopie, elektronová mikroskopie, optické metody kontroly výrobků. Na příkladu jednoho pracovního úkonu — vrtání — demonstroval přednější, jak se vyvíjí výrobní technika. Mechanizace nahrazuje lidskou sílu, vznikají složité stroje a jejich řízení provádí automatika. Byly vloženy termíny poloautomat, automat, analogové stroje a automatizace výrobní linky.

Dopolední část semináře byla ukončena exkurzí do Závodů přesného strojírenství, kde byla prakticky demonstrována zařízení tzv. malé mechanizace v kovárně, kovači poloautomat pro rotační kování hřídel, kopírovací frézka, různé typy poloautomatických obráběcích strojů a automatický soustruh řízený děrovaným páskem.

Odpolední část semináře byla věnována otázkám spojení vyučování s otázkami automatizace.

Na téma „Elektronické prvky automatizace“ přednášel s. *Oldřich Lepil* z 1. DŠŠ v Gottwaldově. Vložil soustavy automatizace a naznačil způsoby využití elektronických zařízení při automatizaci. Pojem snímáče demonstroval na příkladu snímání teploty termistorem a přeměně teplotního údaje na elektrickou veličinu. Elektronické prvky automatizace byly demonstrovány na panelové pomůcce, umožňující demonstraci elektronického relé, časového relé a fotorelé.

Na závěr semináře přednesl s. *Rudolf Stindl* z DSS v Uherském Hradišti přednášku „Elektrický vteřinoměr“. Ukázal, jak lze prvku průmyslové automatizace a regulace využít ke zlepšení experimentální techniky školního pokusu. Pomocí elektrického vteřinoměru předvedl nový způsob demonstrace volného pádu; měření nabíjecí a vybíjecí doby kondenzátoru a naznačil další možnosti použití demonstrovaného zařízení.

Semináře se zúčastnilo 31 učitelů fyziky.

Během prvního čtvrtletí bylo pobočkou uspořádáno 6 přednášek pro řešitele matematické olympiády. Po dvou přednáškách přednesli: v Gottwaldově s. *František Dubbák* z pedagogického institutu, ve Zďouncích s. *Emil Frýdecký* z ISS Zďoucky a ve Veselí n. Mor. s. *Jaroslav Hedvábný* z JSS Veselí.

Oldřich Lepil

Jihlava

Začátkem ledna 1961 se konala druhá přednáška pro žáky soutěžitel v matematické olympiádě. V Jihlavském okrese ji provedl s. *Vilém Okřina* z pedagogického institutu, v okrese Třebíč s. *Josef Svoboda* ze střední všeobecně vzdělávací školy, v okrese Znojmo s. *Josef Doležal* ze střední všeobecně vzdělávací školy, v okrese Žďár nad Sázavou s. *Karla Kropáčková* z průmyslové školy a s. *Vladimír Večeřa* ze střední ekonomické školy ve Velkém Meziříčí. Průměrná účast žáků byla 16. Ředitel školy ve Velké Bíteši chápal přednášku jako součást vyučování a umožnil, aby ji dopoledne vyslechl větší počet žáků. Přednášky se celkem osvědčily.

Dne 26. ledna 1961 byl svolán rozšířený výbor pobočky ke studiu osnov pro všeobecně vzdělávací školy. V pracovní poradě, která trvala celý den, byly podrobně probány osnovy pro M, Dg, Tk. Zápis byl odeslán ústředí JČMF.

Začátkem února se konala třetí přednáška pro žáky soutěžitel v matematické olympiádě.

Dne 16. února 1961 byla výborová schůze pobočky. Byla na ní připravena členská schůze a byly zhodnoceny přednášky pro žáky v jednotlivých okresech. Podrobný zápis byl odeslán krajskému výboru matematické olympiády.

Dne 23. února 1961 byla členská schůze pobočky. Šlo se na ni 37 členů a dva hosté. Byla to výroční členská schůze a trvala od 9 hod 30 min. do 14 hod. Řídil ji s. *Miroslav Němec*, člen výboru. Dopoledne byla přednáška jednatele pobočky s. *Josefa Svobody* na téma „Samostatné práce žáků ve škole“. Přednášející podrobně rozebral všechny pokusy a snahy učitelů o nové metody práce, při nichž by žáci radostně a s nadšením pracovali vlastním úsilím. Odpoledne byly volby nového výboru pobočky. Byl zvolen výbor v tomto složení: Předseda s. *František Navara*, ředitel průmyslové školy v Jihlavě, jednatel s. *Josef Svoboda*, učitel střední všeob. vzděl. školy v Třebíči, knihovník s. *Jaroslav Vykýdal*, učitel pedagogického institutu v Jihlavě, členové s. *Miroslav Němec*, metodik ÚDVU při pedagogickém institutu v Jihlavě, s. *Vladimír Večeřa*, učitel střední ekonomické školy ve Velkém Meziříčí, s. *Vilém Okřina*, učitel pedagogického institutu v Jihlavě.

Po každé členské schůzi následuje prohlídka knih v knihovně pobočky.

Na schůzi dne 18. března 1961 podal jednatel pobočky vysvětlení změn v klasifikaci úloh matematické olympiády. Byly zhodnoceny klady i nedostatky přípravného i prvního soutěžního kola MO. Další období do konce března bylo věnováno rozeslání zpráv na školy o výsledku prvního kola jubilejního ročníku MO. Právě tak příprava druhého kola v Třebíči dá hodně práce. K účasti na oslavách 10. kola MO byli pozváni bývalí úspěšní řešitelé 3. kola. Přípravuje se výstava pomůcek pro matematiku a večer na počest 10. jubilejního ročníku MO. Rovněž do místních novin byl dán článek o matematické olympiádě.

Josef Svoboda

Liberec

V pobočce se během prvního čtvrtletí konaly tři přednášky: dne 20. února přednášel s. *František Dušek*, docent PI, na téma „Nové školní matematické filmy“, dne 13. března s. *A. Moder* a s. *P. Sajal*, výzkumní pracovníci n. p. Elektročas, na téma „Křemenné hodiny a kmitočtové a časové normály“ a dne 27. března s. *Viktor Trkal*, vědecký pracovník ČSAV, na téma „Použití kvantových přechodů pro stabilizaci kmitočtu v radiotechnice“. Průměrná účast na přednáškách byla 22 posluchačů. Kromě přednášek pro členy JČMF byla uspořádána pracovní přednáška pro žáky výběrových škol — řešitele MO na téma „Řešení lineárních rovnic s parametry a s absolutními hodnotami a grafy funkcí, obsahujících absolutní hodnoty“. Přednášku vedl s. *J. Brzák*, učitel průmyslové školy stavební v Liberci.

Výbor pobočky zhodnotil na své schůzi činnost za první čtvrtletí 1961 a vypracoval plán další činnosti. Zabýval se hlavně otázkami MO a prázdninového kursu o kybernetice, který pobočka uspořádá pro učitele škol druhého cyklu v červenci 1961. Kurs je zajištěn po stránce organizační i personální.

Odbočka vyslala svého člena s. *Lad. Šimka* do kursu fyziky pro učitele škol druhého cyklu, pořádaného ve dnech 30. 1. – 3. 2. v Brně. V průběhu čtvrtletí získala pobočka dva nové členy.

Václav Pecina

Ostrava

V prvním čtvrtletí 1961 měla pobočka výroční členskou schůzi dne 22. února 1961, na níž byly podány zprávy funkcionářů odstupujícího výboru o činnosti za minulé období a byli zvoleni noví funkcionáři. Předsedou pobočky zůstává nadále *Václav Štěpánský* a jednatelem *František Živný*.

Ve dnech 11. a 12. března pořádala pobočka spolu s několika nejpřednějšími průmyslovými ostravskými závody seminář o samopočítači Ural 1. Seminář byl určen pro členy pobočky a pro vybrané zaměstnance závodů, které se staly spolupořadatelé. Měl rozsah 12 přednáškových hodin a vedl jej s. *J. Nedoma* z katedry matematiky na VUT v Brně. Ačkoliv byl pro obsáhlou látku vyměřen jen krátký čas, byly výklady přednášejícího všemi účastníky sledovány s velkým zájmem a přinesly jim cenné poznatky. Úvodní slovo měl předseda pobočky s. *Štěpánský*, který zejména vyzvedl důležitou okolnost, že se spolu s členy pobočky zúčastnili semináře v hojném počtu i zaměstnanci závodů. V závěru semináře ocenil pak obětavou a hodnotnou práci přednášejícího a organizační spolupráci vedoucího katedry matematiky VUT v Brně s. *Brejchy* a naznačil v hrubých rysech velké možnosti a potřeby další spolupráce pobočky JČMF v Ostravě a průmyslovými závody Ostravska, s nimiž pobočka poji řešení naléhavých a významných vědeckovýzkumných a pedagogických úkolů.

Na výroční členské schůzi byla provedena obsáhlá diskuse o organizaci a nových osnovách učiva matematiky a fyziky na odborných a všeobecně vzdělávacích školách. Bylo s politováním konstatováno, že se matematicko-fyzikální typ všeobecně vzdělávacích škol nemá stát normálním typem velmi početným, nýbrž jen jakýmsi pokusným a výjimečným. To neodpovídá dnešnímu stavu rozvoje a významu technických věd a technických vysokých škol. Četné připomínky diskutujících byly předány Výzkumnému ústavu pedagogickému v Praze.

Byl stanoven program vědeckých přednášek pro příští čtvrtletí. Do pobočky se přihlásil větší počet zájemců o členství. Plánovaný stav členstva bude tedy možno splnit. Koncem června bude uspořádán v Pobeskydích čtyřdenní kurs, na němž se účastníci seznámí s některými nejnovějšími poznatky vědeckými a prodiskutují aktuální problémy odborné metodické.

Václav Štěpánský

Praha

Během I. čtvrtletí roku 1961 věnovala pražská pobočka velkou pozornost náboru nových členů a získávání pracovníků pro zajištění různých akcí jubilejního roku 1962.

Na výborové schůzi konané 21. ledna 1961 byly obě tyto otázky projednány spolu s přípravou výroční členské schůze, která se bude konat v druhé polovině dubna a při které bude provedena též volba nového výboru. Byla ustavena volební komise v tomto složení: soudruzi *E. Říman*, *K. Havlíček*, *M. Jelínek*, *J. Novák*, *Müller*, *Záráhal*. Komise zhodnotila práci každého člena dočasněho výboru a navrhla další členy jako kandidáty do nového výboru. Po zvážení všech okolností sestavila kandidátní listinu, která bude předložena výroční členské schůzi.

Naše pobočka přijala za svůj plán získat do jubilejního roku 1962 alespoň 50 nových členů. Během tohoto čtvrtletí se nám podařilo získat již 20 nových členů, většinou z výzkumných ústavů a kateder vysokých škol. V této akci bude pobočka dále pokračovat a jejím zajištěním byl pověřen s. *E. Říman* z elektrotechnické fakulty ČVUT v Praze.

K zajištění oslav jubilejního roku 1962 jsme získali z řad našich členů pracovníky do těchto jubilejních akcí:

1. Výstava „Matematické a fyzikální vědy základem rozvoje techniky“.
2. Propagace JČMF a význam matematických a fyzikálních věd v tisku, rozhlase, televizi a filmu.

3. Putovní výstava dějin JČMF, která bude sestavena ve formě grafické se stručnými propagačními texty. Bude putovat po pobočkách a bude instalována hlavně na školách.

Snahou pobočky bude získat ještě další pracovníky k zdárnému zajištění všech příprav jubilejního roku.

Během tohoto období uspořádala pražská pobočka 3 přednášky: Dne 16. ledna 1961 přednášel s. J. Klotzr z Vysoké školy ekonomické na téma „Některé ekonomické pojmy v našem národním hospodářství“. Ve své přednášce seznámil posluchače s pojmy, které se běžně vyskytují v socialistických podnicích, a populární formou objasnil jejich obsah. Výběr pojmů byl zaměřen tak, jak se s nimi setkávají učitelé i žáci při styku s národními podniky a jak jich lze použít při konstrukci matematických příkladů. Přednáška byla velmi zajímavá, účastnilo se jí však pouze 14 zájemců. Dne 16. února 1961 se uskutečnila přednáška s. Rudolfa Langhammera na téma „Užití matematiky v ekonomických úlohách“. Přednášející pohovořil o lineárním programování, podal elementární výklad metod řešení pomocí soustav lineárních rovnic a řešení grafického. Uvedl příklady, které lze řešit se žáky při vyučování matematiky v osmých až dvanáctých třídách. Přednáška se konala za účasti 21 členů. Dne 16. března přednášel opět s. Langhammer na téma „Matematické stroje“. Pojednal o vývoji a rozdělení matematických strojů, jejich základních částech a o jejich použití. Současně pohovořil o nových sovětských počítačích strojích. Této přednášce se účastnilo 23 členů.

Dne 13. února 1961 uspořádala pražská pobočka spolu s Krajským pedagogickým ústavem diskusi o oslavách II. cyklu. Závěry z této diskuse byly předány Výzkumnému ústavu pedagogickému k dalšímu zpracování.

Milena Hořejšová

Zvolen

Dňa 5. I. 1961 mal s. Vojtech Šucha, učiteľ PŠSS vo Zvolene, prednášku z algebry pre účastníkov MO stredných škôl Zvolenského okresu.

Dňa 12. I. 1961 prednášal v našej pobočke s. Anton Hula z PF UK v Bratislave na tému „Štatistika vo výskume“. Cieľom prednášky bolo zoznámiť poslucháčov so základmi spracovania štatistického materiálu. V prvej časti prednášky prednášateľ zhrnul definície základných pojmov štatistiky a na peknom príklade ukazoval ich výpočty. Druhú časť svojej prednášky venoval teoretickým rozdeleniam, a to binomickému, Poissonovmu a normálnemu. Tretiu časť prednášky zameral na pojem regresie a korelácie. Prednášku uzavrel výpočtom korelačného koeficienta a poukazaním na literatúru.

Dňa 30. I. 1961 prednášal v našej pobočke s. Václav Medek z SVŠT v Bratislave na tému „Projektívna komplexná geometria“. Prednášateľ po stručnom historickom úvode zaviedol pojem komplexného projektívneho priestoru ako jednoduché zovšeobecnenie reálneho projektívneho priestoru. Na rozdiel od klasickej projektívnej geometrie sú tu zavedené 4 typy lineárnych príbuzností: homografia, antihomografia, korelácia a anti-korelácia. Osobitnú dôležitosť majú involutórne príbuznosti, a to najmä antiinvolúcie a antipolarity. Tieto pojmy boli napokon ozrejmene na jednoduchom príklade komplexnej projektívnej priamky a bolo poukazané na súvis homografií a antihomografií s konformným zobrazením euklidovej roviny.

Dňa 16. II. 1961 mala pobočka výročnú členskú schôdzu, na ktorej bola zhodnotena jej činnosť za uplynulé dvojročné funkčné obdobie, zvolený nový výbor a schválený plán ďalšej činnosti. O činnosti za uplynulé dva roky plénum konštatovalo, že bola svojimi 151 akciami úspešná a má vzostupnú tendenciu. V pláne ďalšej činnosti uvítali škálu pekných prednášok pre ďalší polrok, ktorú pripravil výbor, a hlavne pestrý program letných kurzov, z ktorých si môže každý člen vybrať podľa svojho zamerania. Nový výbor našej pobočky bol zvolený v tomto zložení:

predseda s. Cyríl Palaj, vedúci katedry MDG na VŠLD vo Zvolene, podpredseda s. Pavol Višňovský, vedúci katedry geodézie a fotogrametrie na VŠLD vo Zvolene, tajomník s. Tomáš Klein, odborný asistent katedry MDG na VŠLD vo Zvolene, členovia výboru Rastislav Baník, Ľudmila Beracková, Ondrej Gábor, Michal Jančovič, František Krsek, Pavol Krčňák, Stanislav Ondrejka, Ladislav Thern, Marianna Tomková, revízori Vojtech Šucha, Emil Senko.

Našu výročnú členskú schôdzu navštívil predseda SVJČMF s. *Ján Srb*, vedúci katedry geometrie PF UK v Bratislave, ktorý pri tejto príležitosti predniesol prednášku „Euklidova a neeuklidovské geometrie ako geometrie grup projektívnych automorfizmov“.

Dňa 23. II. 1961 mal *Ondrej Gábor*, odborný asistent PĽ v Banskej Bystrici, prednášku z geometrie pre účastníkov MO stredných škôl Banskobystrického okresu.

Dňa 1. III. 1961 prednášal v našej pobočke *Július Krempeký*, odb. asistent katedry fyziky SVŠT v Bratislave, na tému „Polovodiče“. Vysvetlil ich základné odlišnosti od kovov a izolátorov a poukázal na ich podstatné vlastnosti, ktoré ich predurčujú na výhodné uplatnenie v praxi.

V mimoriadnej živjej diskusii boli osvetlené ďalšie vlastnosti a aplikácie polovodičov.

Dňa 1. III. 1961 viedol *Anton Pisár*, odb. asistent PĽ v Banskej Bystrici, seminár pre účastníkov MO Banskobystrického okresu na tému „Vyšetrovanie geometrických miest bodov“.

Dňa 3. III. 1961 prednášal v rámci našej pobočky *Bedřich Šofr*, profesor v. v. na PĽ v Banskej Bystrici, na tému „Geometrické konštrukcie algebraickou metódou“. Ukázal niektoré príklady na rýdzo geometrické metódy, ich výhody a nevýhody. Ďalej ukázal, že práve tam, kde rýdzo geometrické konštrukcie sa komplikujú alebo nestačia, dajú sa s výhodou použiť algebraické metódy.

Dňa 14. III. 1961 prednášal v našej pobočke s. *Zdeněk Hustý* na tému „O lineárnych diferenciálnych rovniciach vyšších rádu“. Uviedol niektoré známe vlastnosti integrálov homogénnej diferenciálnej rovnice n -tého rádu. Ďalej ukázal, že najviac sú preštudované rovnice druhého rádu a že môžeme niektoré známe vety a vlastnosti rovníc druhého rádu použiť k odvodeniu vlastností rovníc vyšších rádu, tj. pre $n \geq 3$, a to pomocou tzv. iterácie diferenciálnych rovníc. Praktický výpočet previedol pre rovnicu tretieho rádu.

Dňa 6. IV. 1961 opakovol *Bedřich Šofr* svoju prednášku „Geometrické konštrukcie metódou algebraickou“ vo Zvolene. Priemerná účasť na týchto prednáškach bola 33 poslucháčov. Výbor pobočky toho času sa podieľa na zaisťovaní hladkého priebehu druhého kola matematickej a fyzikálnej olympiády a organizačne zaisťuje plánované letné kurzy.

Okrem toho pobočka v spolupráci so Spoločnosťou pre šírenie politických a vedeckých poznatkov vedie kurzy zo stredoškolskej matematiky, z vyššej matematiky a matematickej štatistiky vo Zvolene a kurz z vyššej matematiky v Banskej Bystrici, na ktorých súdruhovia *Oyřil Palaj*, *Jaroslav Krbíla*, *Izabela Krbílová*, *František Husárik*, *Oyřil Lénárt*, *Anton Štekláč* a *Tomáš Klein* mali celkom 39 dvojhodinových prednášok.

Tomáš Klein